

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2021. március 9.*

„Előzetes döntéshozatal – Szellemi tulajdon – Szerzői és szomszédos jogok az információs társadalomban – 2001/29/EK irányelv – A 3. cikk (1) bekezdése – A »nyilvánossághoz közvetítés« fogalma – Valamely szerzői jog által védett mű áthivatkozási (*framing*) eljárás révén harmadik fél honlapjába történő beágyazása – Az engedélyes honlapján a szerzői jogi jogosult engedélyével szabadon hozzáférhető mű – A felhasználási szerződés azt előíró feltétele, hogy az engedélyes hatásos műszaki intézkedéseket alkalmazzon az áthivatkozással szemben – Megengedhetőség – Alapvető jogok – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikke és 17. cikkének (2) bekezdése”

A C-392/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. május 21-én érkezett, 2019. április 25-i határozatával terjesztett elő

a **VG Bild-Kunst**

és

a **Stiftung Preußischer Kulturbesitz**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Ilešič (előadó), L. Bay Larsen, N. Piçarra, A. Kumin és N. Wahl tanácselnökök, T. von Danwitz, M. Safjan, D. Šváby, I. Jarukaitis és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: M. Krausenböck tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2020. május 25-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a VG Bild-Kunst képviseletében C. Czychowski és V. Kraetzig Rechtsanwälte,

* Az eljárás nyelve: német.

- a Stiftung Preußischer Kulturbesitz képviselőjében N. Rauer Rechtsanwalt,
- a francia kormány képviselőjében A.-L. Desjonquères és A. Daniel, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében T. Scharf, V. Di Bucci és J. Samnadda, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. szeptember 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2001. L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.; helyesbítések: HL 2008. L 314., 16. o.; HL 2014. L 10., 32. o.) 3. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a VG Bild-Kunst, egy Németországban a vizuális művészetek területén működő szerzői jogi közös jogkezelő szervezet és a Stiftung Preußischer Kulturbesitz (a továbbiakban: SPK), egy kulturális örökséggel foglalkozó német alapítvány között folyamatban lévő azon jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya, hogy a VG Bild-Kunst megtagadta a műveket bemutató katalógusának felhasználására vonatkozó felhasználási szerződésnek az SPK-val való megkötését arra az esetre, ha abba nem foglalják bele az utóbbit a felhasználási engedély jogosultjaként arra kötelező rendelkezést, hogy az említett szerződés tárgyát képező, védelem alatt álló művek és teljesítmények felhasználása során az e művek vagy teljesítmények harmadik személyek általi áthivatkozásával (*framing*) szemben hatásos műszaki intézkedéseket tegyen.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2001/29 irányelv

- 3 A 2001/29 irányelv (3), (4), (9), (10), (23) és (31) preambulumbekkezdésének szövege a következő:
„(3) A javasolt harmonizáció elősegíti a négy belső piaci szabadság megvalósítását, valamint összefügg az alapvető jogelvek – különösen a szellemi tulajdon is magában foglaló tulajdon, a véleménynyilvánítás szabadsága, valamint a közérdek – tiszteletben tartásával.
(4) A szerzői jog és a szomszédos jogok szabályozási kereteinek harmonizálása a jogbiztonság növekedése, illetve a szellemi tulajdon magas szintű védelme révén jelentős erőforrásokat mozgósít az alkotó és újító tevékenységek [...] fejlesztésére [...].

[...]

- (9) A szerzői jog és szomszédos jogok harmonizációjának a magas szintű védelemből kell kiindulnia, tekintve hogy ezek a jogok elengedhetetlenek a szellemi alkotáshoz. Az általuk nyújtott védelem hozzájárul az alkotó tevékenység fenntartásához és fejlődéséhez a szerzők, az előadóművészek, az előállítók és a fogyasztók, valamint a kultúra, az ipar és a nagyközönség érdekében. A szellemi tulajdon ennek megfelelően a tulajdon részeként nyert elismerést.
- (10) Ahhoz, hogy a szerzők és előadóművészek a jövőben is alkotó és művészi tevékenységet folytathassanak, műveik felhasználásáért megfelelő díjazásban kell, hogy részesüljenek ugyanúgy, mint a producerek annak érdekében, hogy a művek pénzügyi háttérét biztosítani tudják. Az olyan termékek előállítása, mint a hangfelvételek, a filmek vagy a multimédia-termékek, illetve az olyan szolgáltatások nyújtása, mint a lehívásra történő hozzáférhetővé tétel, jelentős befektetést igényelnek. A megfelelő díjazás biztosításához, illetve a befektetés kielégítő mértékű megtérüléséhez a szellemi tulajdonjogok megfelelő szintű védelme szükséges.

[...]

- (23) Ennek az irányelvnek harmonizálnia kell a szerzők nyilvánosságához közvetítéshez való jogát. Ezt a jogot olyan tágan kell értelmezni, hogy lefedjen minden olyan nyilvánossághoz közvetítést, amikor a nyilvánosság nincs jelen a közvetítés kiindulópontjául szolgáló helyszínen. Ez a jog magában kell, hogy foglalja a művek bármilyen vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítését, illetve továbbközvetítését, ideértve a sugárzást is. E jog más cselekményekre nem vonatkozik.

[...]

- (31) Megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a jogosultak különböző csoportjainak, valamint a jogosultak és a védelemben részesülő művek és teljesítmények felhasználói csoportjainak [helyesen: a védelem alatt álló teljesítmények felhasználóinak] jogai és érdekei között. A jogok tekintetében a tagállamok által megállapított kivételeket és korlátozásokat az új elektronikus környezet fényében felül kell vizsgálni. Az egyes engedélyköteles cselekményekre vonatkozó kivételek és korlátozások terén fennálló különbségek közvetlen negatív hatást gyakorolnak a belső piac működésére a szerzői jog és szomszédos jogok terén. Ezek a különbségek a művek határokon átnyúló felhasználása, illetve a határokon átnyúló tevékenységek továbbfejlődésének következtében még erőteljesebbé válhatnak. A belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében ezeket a kivételeket és korlátozásokat egységesebben kell meghatározni. A harmonizáció mértékét az határozza meg, hogy az adott kivételek és korlátozások hogyan hatnak a belső piac zavartalan működésére.”

- 4 Ezen irányelvnek „A művek nyilvánosságához közvetítésének, valamint a védelem alatt álló egyéb teljesítmények nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételének joga” című 3. cikke értelmében:

- (1) A tagállamok a szerzők számára kizárólagos jogot biztosítanak műveik vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

[...]

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt jogok nem merülnek ki a nyilvánossághoz közvetítés vagy a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétel egyetlen, e cikkben említett cselekménye révén sem.”

- 5 Ugyanezen irányelvnek „A műszaki intézkedésekkel kapcsolatos kötelezettségek” című 6. cikke (1) és (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok megfelelő jogi védelmet biztosítanak a hatásos műszaki intézkedések olyan megkerülése ellen, amelyet olyan személy hajt végre, aki tudja, vagy kellő gondosság mellett tudnia kellene, hogy cselekményének célja a műszaki intézkedés megkerülése.

[...]

(3) Ezen irányelv alkalmazásában »műszaki intézkedés« minden olyan technológia, eszköz vagy alkatrész, amely rendes működése során alapvetően arra szolgál, hogy a művek és más, jogi védelem alatt álló teljesítmények tekintetében megelőzze, illetve megakadályozza a jogszabályban meghatározott szerzői jog vagy szomszédos jogok, illetve az [adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i] 96/9/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [(HL L 77., 20. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 459. o.)] III. fejezetében foglalt *sui generis* jog jogosultja által nem engedélyezett cselekményeket. A műszaki intézkedés akkor minősül »hatásosnak«, ha a jogi védelem alatt álló mű vagy más teljesítmény felhasználását a jogosult valamely hozzáférés-ellenőrzési vagy védelmet nyújtó eljárással – így például kódolással, titkosítással vagy a mű vagy más teljesítmény egyéb átalakításával – vagy olyan másolatkészítést ellenőrző mechanizmus útján ellenőrzi, amely a védelem célját megvalósítja.”

A 2014/26/EU irányelv

- 6 A szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/26/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 84., 72. o.) 16. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a közös jogkezelő szervezetek és a felhasználók jóhiszeműen folytassanak tárgyalásokat a jogok engedélyezésére vonatkozóan. A közös jogkezelő szervezetek és a felhasználók kötelesek egymásnak megadni minden szükséges tájékoztatást.

(2) A felhasználás engedélyezésének objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján kell történnie. A jogok engedélyezésekor a közös jogkezelő szervezetek nem kötelesek az egyéb online szolgáltatásokra vonatkozóan irányadónak tekinteni a felhasználóval kötött megállapodásban szereplő engedélyezési feltételeket, ha a felhasználó olyan új típusú online szolgáltatást nyújt, amely kevesebb mint három éve áll az uniós fogyasztók rendelkezésére.

A jogosultak a felhasználás engedélyezése fejében megfelelő díjazásban részesülnek. A kizárólagos jogok és a díjazáshoz való jogok díjszabásának észszerűnek kell lennie, többek között a jogok gyakorlásának gazdasági értékéhez képest, szem előtt tartva a művek és egyéb teljesítmények felhasználásának jellegét és körét, valamint a közös jogkezelő szervezet által nyújtott szolgáltatás gazdasági értékéhez képest. A közös jogkezelő szervezetek tájékoztatják az érintett felhasználót az e díjszabások megállapítására használt kritériumokról.”

A német jog

- 7 A Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (a szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény) 19a. §-a értelmében a szerzői jogi védelem alatt álló műveknek a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételéhez a jogosultak engedélye szükséges.
- 8 A 2016. május 24-i Gesetz über die Wahrnehmung von Urheberrechten und verwandten Schutzrechten durch Verwertungsgesellschaften (a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelő szervezetek útján történő kezeléséről szóló törvény, a továbbiakban: VGG) 34. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében azon jogok vonatkozásában, amelyek kezelését rájuk bízta, a közös jogkezelő szervezetek kötelesek észszerű feltételek mellett felhasználási engedélyt adni minden olyan személynek, aki azt kéri.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 9 Az SPK a Deutsche Digitale Bibliothek (a továbbiakban: DDB) üzemeltetője, a DDB a német kulturális és tudományos intézményeket hálózatba szervező, kulturális és tudományos digitális könyvtár.
- 10 A DDB honlapja a részt vevő intézmények internetes portáljain tárolt digitalizált tartalmakra mutató linkeket tartalmaz. Maga a DDB mint „digitális kirakat” azonban csak miniatűröket (*thumbnails*) tárol, azaz a képeknek az eredeti méretüknél kisebb változatait. Amennyiben a felhasználó e miniatűrök valamelyikére kattint, átirányítják az adott tárgyra vonatkozó, a DDB webhelyén található oldalra, amely a szóban forgó miniatűr nagyított, 440 × 330 pixel felbontású változatát tartalmazza. E kinagyított miniatűrre kattintva vagy a „nagyító” funkciót használva a miniatűr még nagyobb, legfeljebb 800 × 600 pixel felbontású változata jelenik meg egy felugró képnézegető ablakban (*lightbox*). Egyébiránt a „Tárgy megjelenítése az eredeti lapon” gomb a szóban forgó tárgyat szolgáltató intézmény honlapjára, az utóbbi kezdőlapjára vagy az említett tárgyat érintő oldalára mutató közvetlen linket tartalmaz.
- 11 A VG Bild-Kunst a katalógusában található művek miniatűr formájában történő felhasználására vonatkozó felhasználási szerződésnek az SPK-val történő megkötését egy olyan rendelkezés beillesztésétől teszi függővé, amely szerint az engedélyes kötelezettséget vállal arra, hogy a szerződésben említett művek és védelem alatt álló teljesítmények felhasználása során azokat hatáson műszaki intézkedésekkel védi a DDB honlapján megjelenített művek és védelem alatt álló teljesítmények miniatűrjeit érintő, harmadik személyek általi áthivatkozással szemben.
- 12 Az SPK, mivel úgy ítélte meg, hogy egy ilyen szerződéses feltétel a hatályos szerzői jogi szabályozás szempontjából nem észszerű, keresetet indított a Landgericht Berlin (berlini regionális bíróság, Németország) előtt annak megállapítása céljából, hogy a VG Bild-Kunst a szóban forgó engedélyt köteles megadni az SPK-nak anélkül, hogy ez az engedély az említett műszaki intézkedések végrehajtásától függene.
- 13 E keresetet a Landgericht Berlin (berlini regionális bíróság) elutasította. Ez utóbbi ítéletét az SPK fellebbezése alapján a Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbíróság, Németország) hatályon kívül helyezte. A VG Bild-Kunst felülvizsgálati kérelmében az SPK keresetének elutasítását kéri.

- 14 A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) egyrészt kiemeli, hogy a VGG-nek a 2014/26 irányelv 16. cikkét átültető 34. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében azon jogok vonatkozásában, amelyek kezelését rájuk bízta, a közös jogkezelő szervezetek kötelesek észszerű feltételek mellett felhasználási engedélyt adni minden olyan személynek, aki azt kéri.
- 15 Másrészt az abban az időszakban kialakított ítélkezési gyakorlat szerint, amely alatt a VGG által hatályon kívül helyezett nemzeti szabályozás alkalmazandó volt, amely ítélkezési gyakorlat a kérdést előterjesztő bíróság szerint nem veszítette el teljes relevanciáját, a közös jogkezelő szervezetek kivételesen eltérhettek kötelezettségüktől, és megtagadhatták az azon jogok felhasználására vonatkozó engedély megadását, amelyek kezelésével megbízták őket, azzal a feltétellel, hogy e megtagadás nem minősül monopolhelyeztetel való visszaélésnek, és feltéve, hogy az engedély iránti kérelemmel szemben elsőbbséget élvező jogos érdekekre tudnak hivatkozni. E tekintetben az objektív módon igazolt kivétel fennállásának megállapításához mérlegelni kellett az érdekeltek érdekeit, figyelembe véve a törvény célját, valamint a közös jogkezelő szervezetek ezen elvi kötelezettsége mögött meghúzódó célt.
- 16 A felülvizsgálati kérelem kimenetele attól függ, hogy a fellebbviteli bíróság által kimondottakkal ellentétben a harmadik személy honlapjába a jogosult – a jelen esetben a VG Bild-Kunst – hozzájárulásával a DDB honlapjához hasonló honlapon hozzáférhető mű *framing* útján történő beágyazása a műnek a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánosságához közvetítésének minősül-e abban az esetben, ha az megkerüli a jogosult által az áthivatkozással szemben meghozott vagy valamely engedélyes számára előírt védelmi intézkedéseket. Ha ez így lenne, az érinthetné a VG Bild-Kunst tagjainak jogait, és a VG Bild-Kunst érvényesen ahhoz a feltételhez köthetné valamely engedélynek SPK részére történő megadását, hogy ez utóbbi a felhasználási szerződésben kötelezettséget vállal ilyen védelmi intézkedések meghozatalára.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy amennyiben a jogosult által elfogadott vagy előírt műszaki védelmi intézkedések megkerülésével egy harmadik személy honlapjába áthivatkozás útján miniatűröket ágyaznak be, az ilyen beágyazás új nyilvánosságához közvetítésnek minősül. Ha ez nem így lenne, valamely mű interneten történő nyilvánosságához közvetítésének joga – a 2001/29 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével ellentétben – *de facto* kimerülne, amint e művet valamely internetes oldalon a jogosult engedélyével valamennyi internethasználó szabad rendelkezésére bocsátják, anélkül hogy e jogosult megőrizhetné az ellenőrzést műve gazdasági célú kiaknázása felett, és a mű gazdasági célú felhasználásából eredő megfelelő részesedést biztosíthatna magának.
- 18 Mindazonáltal, mivel a Bundesgerichtshofnak (szövetségi legfelsőbb bíróság) - a Bíróságnak az áthivatkozás gyakorlatára (2014. október 21-i BestWater International végzés, C-348/13, nem tették közzé, EU:C:2014:2315), valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 11. cikkében biztosított véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadságára digitális összefüggésben vonatkozó ítélkezési gyakorlatára (2016. szeptember 8-i GS Media ítélet, C-160/15, EU:C:2016:644, 45. pont) tekintettel, amelyből az következik, hogy a hiperlinkek hozzájárulnak az internet megfelelő működéséhez, valamint a vélemény- és információcseréhez - kétségei támadtak az e kérdésre adandó választ illetően, felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Egy szabadon hozzáférhető honlapon a jogosult beleegyezésével elérhető műnek egy harmadik személy honlapjába »áthivatkozás« (*framing*) útján történő beágyazása a mű 2001/29 irányelv

3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánossághoz közvetítését jelenti-e, ha az a jogosult által az áthivatkozás ellen hozott vagy kezdeményezett védelmi intézkedések megkerülésével történik?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 19 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett nyilvánossághoz közvetítésnek minősül a szerzői jogi védelem alatt álló, a nyilvánosság számára valamely honlapon a szerzői jogok jogosultjának engedélyével szabadon hozzáférhető művek valamely harmadik fél internetes oldalába az áthivatkozás technikája útján történő beágyazása, ha e beágyazás a jogosult által az áthivatkozás ellen hozott vagy kezdeményezett védelmi intézkedések megkerülésével történik.
- 20 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak a szerzők számára kizárólagos jogot kell biztosítaniuk műveik vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.
- 21 E rendelkezés alapján a szerzőket olyan preventív jellegű jog illeti meg, amely lehetővé teszi számukra, hogy a nyilvánossághoz közvetítés megtiltása érdekében művük lehetséges felhasználói és a felhasználók által esetlegesen tervezett nyilvánossághoz közvetítés közé álljanak (lásd ebben az értelemben: 2018. augusztus 7-i Renckhoff ítélet, C-161/17, EU:C:2018:634, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 22 A jelen ügyben előzetesen meg kell jegyezni, hogy – amint az a jelen ítélet 10. pontjából kitűnik – az alapügy elsősorban olyan védelem alatt álló művek miniatűrök formájában megjelenő digitális másolataira vonatkozik, amelyek egyébiránt az eredetnél kisebb méretűek.
- 23 Márpedig egyrészt meg kell állapítani, hogy – amint azt a kérdést előterjesztő bíróság kifejti – az alapeljárásban részt vevő felek között nem vitatott, hogy a VG Bild-Kunst katalógusába tartozó, szerzői jogi védelem alatt álló művekből származó, az SPK által tárolt miniatűröknek az SPK által tervezett közzététele a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánossághoz közvetítésnek minősül, és ily módon ahhoz a jogosultak engedélye szükséges.
- 24 Mivel azonban az SPK megtagadja az e miniatűrök harmadik felek internetes oldalába áthivatkozás útján történő beágyazásának megakadályozására irányuló intézkedések meghozatalát, meg kell határozni, hogy magát az ilyen áthivatkozást a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nyilvánossághoz közvetítésnek kell-e tekinteni, ami – igenlő válasz esetén – lehetővé teszi a VG Bild-Kunstnak, hogy szerzői jogi közös jogkezelő szervezetként ezen intézkedések meghozatalát írja elő az SPK számára.
- 25 Másrészt, amint arra a főtanácsnok az indítványának 120. pontjában rámutatott, a szóban forgó művek méretének megváltoztatása nem játszik szerepet a nyilvánossághoz közvetítés fennállásának megítélésében, amennyiben e művek eredeti elemei érzékelhetők, aminek vizsgálata az alapeljárásban a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

- 26 Ahogyan a Bíróság korábban már megállapította, a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát – amint az irányelv (23) preambulumbekkezdése kiemeli – olyan tágan kell értelmezni, hogy lefedjen minden olyan nyilvánossághoz való közvetítést, amely nyilvánosság nincs jelen a közvetítés kiindulópontjául szolgáló helyszínen, és ily módon valamely műnek bármilyen ilyen jellegű vezetékes vagy vezeték nélküli közvetítését, illetve továbbközvetítését, ideértve a sugárzást is (2019. december 19-i *Nederlands Uitgeversbond és Groep Algemene Uitgevers* ítélet, C-263/18, EU:C:2019:1111, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Az említett irányelv (4), (9) és (10) preambulumbekkezdéséből következően ugyanis annak fő célja, hogy a szerzők számára olyan magas szintű oltalmat hozzon létre, amely számukra megfelelő díjazást biztosít műveik felhasználása után, többek között a nyilvánossághoz közvetítés esetén (lásd ebben az értelemben: 2018. augusztus 7-i *Renckhoff* ítélet, C-161/17, EU:C:2018:634, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 Ezenkívül, az említett irányelv 3. cikkének (3) bekezdéséből az következik, hogy annak engedélyezése, hogy a nyilvánossághoz való közvetítésbe védelem alatt álló műveket foglaljanak bele nem meríti ki azt a jogot, hogy e művek egyéb nyilvánossághoz való közvetítését engedélyezzék vagy megtiltsák (2013. március 7-i *ITV Broadcasting és társai* ítélet, C-607/11, EU:C:2013:147, 23. pont).
- 29 Amint azt a Bíróság már többször kimondta, a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” fogalma két együttes elemet ötvöz, nevezetesen valamely mű közvetítésének cselekményét és annak nyilvánossághoz közvetítését (2020. április 2-i *Stim és SAMI* ítélet, C-753/18, EU:C:2020:268, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. október 28-i *BY [Fényképes bizonyíték]* ítélet, C-637/19, EU:C:2020:863, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Először is, bármely olyan cselekmény, amellyel a felhasználó a magatartása következményeinek teljes ismeretében védelem alatt álló művekhez ad hozzáférést, a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett közvetítés cselekményének minősülhet (lásd ebben az értelemben: 2020. április 2-i *Stim és SAMI* ítélet, C-753/18, EU:C:2020:268, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. október 28-i *BY [Fényképes bizonyíték]* ítélet, C-637/19, EU:C:2020:863, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Másodszor, ahhoz, hogy az említett rendelkezés értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” fogalma alá tartozzanak, a védelem alatt álló műveket ténylegesen a nyilvánosság részére kell közvetíteni, és e közvetítésnek meghatározatlan számú potenciális címzett felé kell irányulnia (2019. december 19-i *Nederlands Uitgeversverbond és Groep Algemene Uitgevers* ítélet, C-263/18, EU:C:2019:1111, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és viszonylag jelentős számú egyént kell érintenie (2017. november 29-i *VCAST*-ítélet, C-265/16, EU:C:2017:913, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 32 Ahhoz, hogy „nyilvánossághoz közvetítésnek” minősülhessen, az is szükséges, hogy a védelem alatt álló mű közvetítése az addig alkalmazottaktól eltérő, speciális technikai módon történjen, vagy pedig, ennek hiányában, hogy új közönség, azaz olyan közönség részére történjen, amelyet a szerzői jog jogosultja nem vett figyelembe, amikor művének az eredeti nyilvánossághoz közvetítését engedélyezte (2019. december 19-i *Nederlands Uitgeversverbond és Groep Algemene Uitgevers* ítélet, C-263/18, EU:C:2019:1111, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 33 A Bíróság a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítés” fogalma kapcsán szintén hangsúlyozta, hogy az egyedi értékelést igényel (2017. június 14-i Stichting Brein ítélet, C-610/15, EU:C:2017:456, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Ezen értékelésnél több, nem önálló jellegű és egymástól függő, kiegészítő kritériumot kell figyelembe venni. Mivel e kritériumok különböző konkrét helyzetekben igen változó erősséggel lehetnek jelen, ezeket egyenként és egymással kölcsönhatásban is alkalmazni kell (lásd ebben az értelemben: 2020. április 2-i Stim és SAMI ítélet, C-753/18, EU:C:2020:268, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Közelebbről, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából egyrészt az következik, hogy az áthivatkozás technikája, amely abban áll, hogy valamely internetes honlap egyik oldalát több keretre osztják, és azok egyikében kattintható link vagy beágyazott internetes link (*inline linking*) útján egy másik honlapról származó elemet jelenítenek meg, annak érdekében, hogy az előbbi honlap felhasználói elől elrejtsek azon eredeti környezetet, amelynek az említett elem részét képezi, a jelen ítélet 30. és 31. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében nyilvánossághoz közvetítésnek minősül, mivel e technika azt eredményezi, hogy a megjelenített elemet az említett internetes honlap valamennyi felhasználója számára hozzáférhetővé teszik (lásd ebben az értelemben: 2014. február 13-i Svensson és társai ítélet, C-466/12, EU:C:2014:76, 20., 22. és 23. pont).
- 36 Másrészt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy mivel az áthivatkozás technikája ugyanazt a technikai módszert alkalmazza, mint amelyet a védelem alatt álló műnek az eredeti internetes honlapon történő nyilvánosságához közvetítésére, azaz az internet nyilvánosságához való közvetítésére már használtak, e közvetítés nem felel meg az új nyilvánosság feltételének, és mivel az említett közvetítés nem tartozik a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz” közvetítés körébe, a szerzői jog jogosultak engedélye ilyen közvetítés vonatkozásában nem szükséges (lásd ebben az értelemben: 2014. február 13-i Svensson és társai ítélet, C-466/12, EU:C:2014:76, 24-30. pont).
- 37 Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy ez az ítélkezési gyakorlat azon a ténybeli megállapításon alapult, hogy érintett művekhez az eredeti internetes honlapon való hozzáférést semmilyen intézkedés nem korlátozta (2014. február 13-i Svensson és társai ítélet, C-466/12, EU:C:2014:76, 26. pont; 2014. október 21-i BestWater International végzés, C-348/13, nem tették közzé, EU:C:2014:2315, 16. és 18. pont). Ilyen intézkedések hiányában a Bíróság tehát úgy ítélte meg, hogy a jogosult azzal, hogy azt a művét a nyilvánosság számára szabadon hozzáférhetővé tette, vagy az ilyen hozzáférhetővé tételt engedélyezte, kezdettől fogva az összes internethasználót mint nyilvánosságot célozta meg, és így hozzájárult ahhoz, hogy harmadik személyek maguk végezzenek e mű tekintetében közvetítési cselekményeket.
- 38 Ily módon, amikor egy szerző előzetesen, explicit formában, jogfenntartó nyilatkozatok nélkül engedélyezte cikkeinek valamely kiadó honlapján történő közzétételét, anélkül hogy egyébként az e művekhez más internetes oldalakról való hozzáférést korlátozó műszaki intézkedéseket alkalmazott volna, lényegében úgy tekinthető, mintha e szerző az említett művek nyilvánosságához közvetítését az internethasználók összessége számára engedélyezte volna (2016. november 16-i Soulier és Doke ítélet, C-301/15, EU:C:2016:878, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 39 Ezzel szemben a „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmára vonatkozó egyedi értékelésnek a jelen ítélet 33. és 34. pontjában felidézett követelményének összhangban a Bíróságnak az ezen ítélet 37. pontjában szereplő megfontolása nem alkalmazható, ha a jogosult a művének közzététele kapcsán a kezdetektől korlátozó intézkedéseket hozott vagy kezdeményezett.
- 40 Közelebbről, abban az esetben, ha a kattintható link lehetővé teszi a linket tartalmazó weboldal felhasználói számára a védett művet magában foglaló weboldal által annak érdekében alkalmazott műszaki intézkedés megkerülését, hogy a hozzáférést csupán az előfizetőkre korlátozzák, és ekképpen olyan beavatkozást jelent, amely nélkül az említett felhasználók nem érhetnék el a közvetített műveket, e felhasználók összességét új nyilvánosságnak kell tekinteni, amelyet a szerzői jog jogosultjai az eredeti közvetítés engedélyezésekor nem vettek figyelembe, és ennek folytán az ilyen nyilvánossághoz közvetítéshez e jogosultak engedélye szükséges. Ez a helyzet áll fenn többek között, ha a szóban forgó mű a nyilvánosság számára már nem hozzáférhető azon az internetes honlapon, ahol azt eredetileg közzétették, vagy kizárólag egy korlátozott nyilvánosság számára hozzáférhető, míg egy másik internetes honlapon a szerzői jog jogosultjainak engedélye nélkül hozzáférhető (2014. február 13-i Svensson és társai ítélet, C-466/12, EU:C:2014:76, 31. pont).
- 41 Márpedig az alapügy pontosan olyan helyzetre vonatkozik, amelyben a szerzői jog jogosultja a felhasználási engedély megadását az áthivatkozással szembeni korlátozó intézkedések alkalmazásától kívánja függővé tenni annak érdekében, hogy korlátozza a műveihez az engedélyeseitől eltérő internetes honlapokról történő hozzáférést. Ilyen körülmények között e jogosult nem tekinthető úgy, mint aki hozzájárult ahhoz, hogy műveit harmadik személyek szabadon nyilvánosságához közvetíthessék.
- 42 Így a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a szerzői jog jogosultja azáltal, hogy olyan műszaki intézkedéseket fogadott el vagy az engedélyesei számára olyan műszaki intézkedéseket kezdeményezett, amelyek korlátozzák a műveihez az attól eltérő honlapokról való hozzáférést, mint amelyen azok nyilvánossághoz közvetítését engedélyezte, úgy tekinthető, mint aki kifejezte azon szándékát, hogy az e művek internetes nyilvánosságához közvetítésére vonatkozó engedélyét feltételektől kívánja függővé tenni annak érdekében, hogy az említett művek nyilvánosságát kizárólag egy adott internetes honlap felhasználóira korlátozza.
- 43 Következésképpen, amennyiben a szerzői jog jogosultja korlátozó intézkedéseket hozott, vagy az engedélyesei számára korlátozó intézkedések meghozatalát kezdeményezte az áthivatkozással szemben, annak érdekében, hogy korlátozza a műveihez az engedélyeseitől eltérő honlapokról való hozzáférést, az eredeti internetes oldalon való eredeti hozzáférhetővé tétel és az áthivatkozás technikája útján történő másodlagos hozzáférhetővé tétel egymástól eltérő nyilvánossághoz közvetítésnek minősül, és ennélfogva mindegyikhez az érintett jogok jogosultjainak engedélye szükséges (lásd analógia útján: 2017. november 29-i VCAST ítélet, C-265/16, EU:C:2017:913, 49. pont).
- 44 Ennélfogva sem a 2014. február 13-i Svensson és társai ítéletből (C-466/12, EU:C:2014:76), sem a 2014. október 21-i BestWater International végzésből (C-348/13, nem tették közzé, EU:C:2014:2315) nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a valamely internetes oldalon olyan védett művekhez vezető hiperlinkek elhelyezése, amelyeket egy másik internetes oldalon szabadon, de a szerzői jogi jogosult engedélye nélkül hozzáférhetővé tettek, nem minősül a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyilvánossághoz közvetítésnek”. Épp ellenkezőleg, e határozatok az ilyen engedély e rendelkezésre tekintettel fennálló fontosságát

erősítik meg, hiszen ez utóbbi pontosan előírja, hogy a szerzői jog jogosultjának a nyilvánossághoz közvetítési cselekmények mindegyikét engedélyeznie kell (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 8-i GS Media ítélet, C-160/15, EU:C:2016:644, 43. pont).

- 45 Márpedig ugyanezek a megállapítások érvényesek akkor is, ha harmadik személy olyan védett műveket közvetít nyilvánossághoz, amelyek bizonyos internetes honlapokon a szerzői jog jogosultjának engedélyével szabadon hozzáférhetők, jóllehet e jogosult olyan műszaki intézkedéseket hozott, vagy az engedélyesei esetében olyan műszaki intézkedések meghozatalát kezdeményezte, amelyek a műveihez való, más internetes oldalakról az áthivatkozás technikája útján történő hozzáférést korlátozzák annak érdekében, hogy a műveinek nyilvánosságát kizárólag az eredeti honlap felhasználóira korlátozzák.
- 46 Pontosítani kell, hogy a jogbiztonság és az internet megfelelő működésének biztosítása érdekében a szerzői jog jogosultja a hozzájárulását kizárólag a 2001/29 irányelv 6. cikkének (1) és (3) bekezdése értelmében vett hatásos műszaki intézkedésekkel korlátozhatja (lásd ez utóbbi tekintetben: 2014. január 23-i Nintendo és társai ítélet, C-355/12, EU:C:2014:25, 24., 25. és 27. pont). Ilyen intézkedések hiányában ugyanis nehéznek bizonyulhat különösen a magánszemélyek számára annak vizsgálata, hogy e jogosult meg kívánta-e tiltani a művei áthivatkozás útján történő beágyazását. Az ilyen vizsgálat még nehezebbnek bizonyulna, ha e művek allicencia tárgyát képezték (lásd analógia útján: 2016. szeptember 8-i GS Media ítélet, C-160/15, EU:C:2016:644, 46. pont).
- 47 Egyébiránt, ilyen körülmények esetén, ahogyan azt a főtanácsnok az indítványának 73. és 84. pontjában említette, az a közönség, amelyet a szerzői jog jogosultja a művének azon internetes honlapon való nyilvánosságához közvetítésének engedélyezésekor figyelembe vett, amelyen azt eredetileg közzétették, kizárólag az említett honlap felhasználóiból áll, nem pedig azon internetes honlap felhasználóiból, amelybe a művet utólag az említett jogosult engedélye nélkül beágyazták, illetve más internethasználókból (lásd analógia útján: 2018. augusztus 7-i Renckhoff ítélet, C-161/17, EU:C:2018:634, 35. pont).
- 48 E tényezőkre figyelemmel meg kell állapítani, hogy ilyen körülmények között a szerzői jogi védelem alatt álló, a nyilvánosság számára valamely internetes honlapon a szerzői jogok jogosultjának engedélyével szabadon hozzáférhetővé tett műnek valamely harmadik fél internetes oldalába az áthivatkozás technikája útján történő beágyazása „e mű új nyilvánossághoz közvetítésének” minősül.
- 49 Kétségtelenül nem hagyható figyelmen kívül, hogy a hiperlinkek – függetlenül attól, hogy az áthivatkozás technikája keretében használják-e őket – hozzájárulnak az internet megfelelő működéséhez, ami különösen fontos a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága szempontjából, amelyet a Charta 11. cikke garantál, valamint az e hálózaton belüli vélemény- és információcsere szempontjából, amely hálózatra megszámlálhatatlan mennyiségű információ elérhetősége jellemző (2019. július 29-i Spiegel Online ítélet, C-516/17, EU:C:2019:625, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 50 Mindazonáltal az a megközelítés, amely szerint a szerzői jog jogosultja, még ha korlátozó intézkedéseket is vezetett be a műveit érintő áthivatkozással szemben, úgy tekinthető, mint aki hozzájárult az említett művek harmadik személy általi, az internethasználók összessége javára történő nyilvánossághoz közvetítését megvalósító bármely cselekményhez, a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) és (3) bekezdése szerinti, a művei nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására vonatkozó kizárólagos jogába ütközik.

- 51 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 100. és 101. pontjában rámutatott, a szerzői jog jogosultja nem állítható választás elé a tekintetben, hogy vagy tűrje művének más általi jogosulatlan felhasználását, vagy adott esetben hasznosítási szerződés útján lemondjon annak felhasználásáról.
- 52 Annak megállapítása ugyanis, hogy a szerzői jog jogosultjának engedélyével korábban más internetes honlapon közvetített műnek egy harmadik személy internetes oldalába az áthivatkozás technikája révén történő beágyazása, jóllehet e jogosult az áthivatkozással szemben védelmi intézkedéseket fogadott el vagy írt elő, nem minősül e mű új nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételének, a közvetítési jog kimerülésére vonatkozó szabály kimondását jelentené (lásd analógia útján: 2018. augusztus 7-i Renckhoff ítélet, C-161/17, EU:C:2018:634, 32. és 33. pont).
- 53 Azonfelül, hogy ellentétes lenne a 2001/29 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezéssel, az ilyen szabály megfosztaná az említett jogosultat attól a lehetőségtől, hogy méltányos díjazást követeljen művének felhasználásáért, amint azt ezen irányelv (10) preambulumbekkezdése rögzíti, még akkor is, ha – amint arra a Bíróság korábban már emlékeztetett – a szellemi tulajdon-jogok speciális célja többek között az, hogy biztosítsa az érintett jogok jogosultjai számára a védelem alatt álló művek forgalomba hozatalának vagy rendelkezésre bocsátásának kereskedelmi kiaknázására vonatkozó jog védelmét, a védelem alatt álló művek minden egyes felhasználása után járó méltányos díjazás megfizetése ellenében adott felhasználási engedélyek útján (2018. augusztus 7-i Renckhoff ítélet, C-161/17, EU:C:2018:634, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 54 Az áthivatkozás technikája útján történő ilyen beágyazás anélkül való megengedése, hogy a szerzői jog jogosultja érvényesíteni tudná a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogokat, sértené az ezen irányelv (3) és (31) preambulumbekkezdésében említett megfelelő egyensúlyt, amelyet a digitális környezetben fenn kell tartani, egyfelől a szerzői és szomszédos jogok jogosultjainak szellemi tulajdonjogai védelméhez fűződő, a Charta 17. cikkének (2) bekezdése által biztosított érdeke, másfelől a védett művek felhasználóinak érdekei és alapvető jogaik védelméhez fűződő érdek között, különösen a Charta 11. cikke által biztosított véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadsága, valamint a közérdek között (lásd analógia útján: 2018. augusztus 7-i Renckhoff ítélet, C-161/17, EU:C:2018:634, 41. pont).
- 55 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt kell válaszolni, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett nyilvánossághoz közvetítésnek minősül a szerzői jogi védelem alatt álló, a nyilvánosság számára valamely internetes honlapon a szerzői jogok jogosultjának engedélyével szabadon hozzáférhetővé tett műveknek valamely harmadik fél internetes oldalába az áthivatkozás technikája útján történő beágyazása, ha arra az e jogosult által az áthivatkozás ellen hozott vagy kezdeményezett védelmi intézkedések megkerülésével kerül sor.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett nyilvánossághoz közvetítésnek minősül a szerzői jogi védelem alatt álló, a nyilvánosság számára valamely internetes honlapon a szerzői jogok jogosultjának engedélyével szabadon hozzáférhetővé tett műveknek valamely harmadik fél internetes oldalába az áthivatkozás technikája útján történő beágyazása, ha arra az e jogosult által az áthivatkozás ellen hozott vagy kezdeményezett védelmi intézkedések megkerülésével kerül sor.

Aláírások